

Eczacılar ve eczahaneler hakkında kanun

(Resmî Ceride ile neşir ve ilâm : 6/II/1927 - Sayı : 558)

No.

964

Birinci fasıl

Eczacılar

BİRİNCİ MADDE — Türkiye Cümhuriyeti dahilinde eczane açabilmek için Tıp fakültesi eczacı mektebinden diplomalı olmak ve türk bulunmak ve memleket dahilinde açılmasına müsaade edilmiş olan eczanelerden birinde iki sene müddetle çalışmış olmak lâzımdır.

İKİNCİ MADDE — Eczane açmak isteyenler bir istida ile mahallî Sıhhiye ve muaveneti içtimaiye müdürlüğüne müracaatt ederler. Bu istidaya:

1 - Tercümei hal (Musaddak ve üç kıtat fotoğrafla beraber),

2 - Tasdikli diploma sureti ve iki sene bir eczanede çalışmış olduğuna dair vesika,

3 - Evvelce başka bir yerde eczane açmış ve idare eylemiş ise ona aid vesikâ,

4 - Hüsnühaline ve beşinci madde mucibince bir mahkûmiyeti bulunmadığına dair vesika,

5 - Bir eczane açmak ve idare etmek için türk kodeksine göre iktiza eden malî kudrete malik bulunduğuna dair vesika leffolunacak ve istidada, açılacak eczanenin hangi şehir veya kasabada veya köyde olduğu ve mahallesile sokağı ve dükkân numarası ve eczanenin ismi gösterilecektir.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Eczane yapılacak mahal Sıhhiye ve muaveneti içtimaiye müfettişi marifetile, bulunmadığı takdirde sıhhiye müdürü veya Hükûmet tabibi tarafından teftiş ve tedkik edilerek ebad ve mesahatı havi tanzim olunacak kroki ve rapor ve istida ve merbutları matbu beyannamesi ile birlikte Sıhhiye ve muaveneti içtimaiye vekâletine gönderilir.

DÖRDÜNCÜ MADDE — Sıhhiye ve muaveneti içtimaiye vekâletince istida sahibinin vasıfları ve eczane yapılacak mahallin şartları muvafık görüldüğü takdirde en çok on beş gün içinde müsaade verilmek için lâzımgelen muamele yapılarak mahalline bildirilir ve istida sahibine fotoğraflı bir ruhsatname verilir. Ruhsatname için beş liradan elli liraya kadar harç alınır.

BEŞİNCİ MADDE — Ağır hapis ve beş seneden fazla hapis veya bu derecede cezayi müstelzim fiilden veya ahlâkî ve terzilî sair cürümlerden dolayı mahkûm olanlarla bir eczane açmağa ve idare etmeğe kâfi malî kudrete malik olduğunu veyahud o mikdar nakdi temin edeceğine dair kefaleti şahsiyeyi mübeyyin vesikaları ibraz edemeyen eczacılara, eczane açmak için ruhsat verilmez. Bu mahal için müretteb olan adedden fazla olarak açılması istida olunan eczaneler hakkındaki talep kabul edilemez.

ALTINCI MADDE — Verilen müsaade ve ruhsatname aşağıdaki hallerde Sıhhiye ve muaveneti içtimaiye vekâleti tarafından muvakkat veya daimî olarak geri alınır:

1 - Eczane sahibi beşinci maddenin ilk fıkrasında yazılı cezalardan birile veya

iki defa meslek ve sanatın tatili cezasile mahkûm olursa,

2 - Eczaneler kanunu ile ecza ve mevaddı kimyeviye ve eczacıların icrayi sanatına müteallik kanunlara ve bunlara aid nizamname ve talimatnamelerle Sıhhiye ve muaveneti içtimaiye vekâletince verilecek olan emirlere mugayir hareketi teerrür ederse,

3 - Müsaade almak için gösterdiği evrak ve vesikaların her ne suretle olursa olsun doğru olmadığı anlaşılırsa,

4 - Verilen müsaadeden altı ay müddetle mazeretsiz istifade etmiyerek eczaneyi açmaz veya açtıktan sonra mazeretsiz ve müsaadesiz bir ay müddetle kapar veya eczane açmağa ve idare etmeğe salâhiyeti olmayan birisine bırakırsa,

5 - Ahvali sıhhiyesi dolayisile bir eczanenin müdürü mesul tarafından idaresi müddeti beş seneyi geçerse, -

6 - Sui hali ve fena itiyadları ile tanınmış olub hal ve hareketi meslek haysiyetine telif kabul etmiyecek ve işin selâmetini ihlâl edecek derecede olursa,

7 - Yalnız bir eczansi olan yerlerde sıhhiye vekâletince dördüncü fıkradaki altı ay müddet üç ay ve bir aylık müddet sekiz güne tenzil olunabilir.

YEDİNCİ MADDE — Bir eczacı almış olduğu müsaadeden sarfınazar edereya iflâsına veyahud hacrine hükmolunur veya vefat eylerse ruhsat sakıt olur.

SEKİZİNCİ MADDE — Vefat eden veya hacredilen bir eczane sahibinin, kızı ve küçük çocukları var ise eczanenin bunlar hesabına diplomalı bir eczacı müdürü mesulün idaresi altında işletilmesine Sıhhiye ve muaveneti içtimaiye vekâletince müsaade olunur. -Bu suretle mesul müdürlüğü üzerine alan eczacının yeniden eczane açan eczacılar gibi ruhsat alması icab eder.

DOKUZUNCU MADDE — Bir eczanenin mesul müdür tarafından idare edilmesi hacredilen eczacı hakkındaki hükmün refine veya çocuğun rüşdünü isbat etmesine ve çocuk yok ise dul karısının evlenmesine kadar devam eder. Dul karı evlenmediği takdirde beş sene nihayetinde bu hak sakıt olur. Vefat eden eczacının çocuklarından biri eczacı ise, eczane, usulü dairesinde resmî müsaade almak suretile devrolunur. Eczacı mektebinde tahsilde bulunan çocuğun mutad müddet zarfında tahsilini bitirmek şartile tahsilini bitirinceye kadar müdürü mesul tarafından eczanenin idaresine müsaade verilir.

ONUNCU MADDE — Sekizinci maddede zikrolunan hısımlardan başka mirası mevcut olarak vefat eden bir eczacıya aid eczanenin nihayet bir sene zarfında başka bir talibine devri iktiza eder. Bu müddet zarfında eczanenin alelûsul mesul müdür idaresinde bulunması lâzımdır.

ON BİRİNCİ MADDE — Mevcud bir eczaneyi satın almak, yeniden bir eczane açmak hükmündedir. Şu kadar ki talib olan eczacı evvelce eczane idare etmek için ruhsatı haiz olduğu ve ruhsatnamesinin istirdad veya sukutunu icab eden bir halde bulunmadığı takdirde yalnız hüviyetinin tesbitile iktifa olunarak ruhsat verilir.

ON İKİNCİ MADDE — Bir eczacı eczanesini kapatmak isterse mahallî meclisini sıhhiyesine en aşağı bir ay evvel malûmat verecektir.

Ruhsatlı bir eczanenin başka bir yere nakli istenilirse usulü dairesinde müsaade almak lâzım gelir. Eczanenin unvanı değiştirilecek olursa memurini sıhhiyeye malûmat vermek lâzımdır.

ON ÜÇÜNCÜ MADDE — Eczanelerin satılmasına ve devrine aid muameleler

an görülecek lüzum üzerine işbu krokilerin tadil ve tebdili aynı usule tâbidir. Bu tevziat esnasında beher eczane arasında asgarî münasib bir mesafe bulundurulmaya alınır.

YİRMİ BİRİNCİ MADDE — Nüfusu kesirli olan yerlerde ihtiyaç bulunduğu takdirde bir eczanenin daha açılmasına müsaade olunabilir.

YİRMİ İKİNCİ MADDE — Yirminci madde mucibince her mahalde yapılacak taksimata nazaran nüfus adedine göre fazla miktarda eczaneyi ihtiva ettiği anlaşılan şehir ve kasabalarda, eczane adedi müretteb olan mikdara ininceye kadar, yeniden eczane açılmasına ruhsat verilmeyeceği gibi mevcudunun yine aynı şehir veya kasaba dahilinde işlemek üzere devrine ve satılmasına veya vefat veyahud sair suretlerle kapatılmış olanların tekrar açılmasına da müsaade edilmez.

YİRMİ ÜÇÜNCÜ MADDE — İşbu kanunun neşri tarihinden itibaren bir sene müddet geçtiği halde bir şehir veya kasaba dahilinde mevcut eczaneler müretteb olan yerlerde inmezse, bunlar o mahallin tevziat krokisine göre tefrik olunarak, fazla kısımların işlenmesine ve açılmasına müsaade edilmez.

YİRMİ DÖRDÜNCÜ MADDE — Bir şehir veya kasabanın yalnız bir muntakada yirminci maddede tarif olunan kroki ve tevziata nazaran fazla görülen eczanelerden açılma tarihi itibarile en eskisi bırakılıp başkaları tevziat cedveline göre aynı şehir ve kasaba dahilinde icab eden diğer mahallere nakledilir.

YİRMİ BEŞİNCİ MADDE — Eczane binalarının kaç kısımdan mürekkep olduğu ve lâboratuvarlarının evsaf ve şeraiti ve muhtevi olmaları lâzımgelen alât ve cihazlar ve saire ve eczanenin dahilî hizmetleri işbu kanunun neşri tarihi akabinde Sıhhiye ve muaveneti içtimaiye vekâleti tarafından tanzim olunub Heyeti Vekilînin tasdikına iktiran edecek bir talimatname ile tesbit olunur.

YİRMİ ALTINCI MADDE — Eczacı ve kimyager olmayanlar tertibatı saydaniye yapmak ve toptan eczacılara satmak üzere lâboratuvar ve imalâthane açamazlar. Bu gibi müesseseler Sıhhiye ve muaveneti içtimaiye vekâletinin ruhsatı ile kurulur.

Üçüncü fasıl

Ecza ve kimyevî maddeler

YİRMİ YEDİNCİ MADDE — Eczanelerde bulundurulacak ecza ve kimyevî maddeler kanunen kabul edilmiş olan kodekste yazılı vasıf ve şartları haiz bulunmalıdır.

YİRMİ SEKİZİNCİ MADDE — Tıbbî ecza ve kimyevî maddelerin saf olmalarından ve eyi muhafaza edilmemelerinden eczane sahibi bulunmadığı takdirde müdürü mesuldür.

YİRMİ DOKUZUNCU MADDE — Semmî ve müessir eczanın sureti muhafazası ve müstehlike itası ve tıbbî ve ispençiyarî müstahzarat imali kavanini mahsusuna tevfikkan yapılır.

OTUZUNCU MADDE — Reçete mukabili olarak verilmesi meşrut olan ilâçları reçetesiz itası veya toptan semmî ve müessir maddelerin satılması memnudur.

OTUZ BİRİNCİ MADDE — Eczaneye imal edilmek üzere bırakılan reçetele-

rin tadil ve tağyir edilmeden yapılması meşrut olub ilâçlar ve reçetelerin (Fiatları üzerine yazılmak şartile) alıcıya talimatnameye göre icra edilir. Reçetelerin imalinde görülen hata ve saireden doğrudan doğruya eczane sahibi, bulunmadığı takdirde müdürü, mesuldür.

Muhteviyatında hata ve yanlışlık olduğuna eczacı tarafından şüphe edilen veya işaret mahsusası olmayarak kodekste muharrer mikdardan fazla eczayı ihtiva eden reçeteler, tabibi müdavi ile temas edilmeden imal edilemez.

Ancak tabibi müdavi ile temas inkânı yok ise kodekste muharrer azamî miktar tecavüz etmemek şartile imal eder ve mahallî memurini sıhhiyesine ihbar eder.

OTUZ İKİNCİ MADDE — Her eczanede, yevmî reçetelerin kaydine mahsus olub Sıhhiye ve muaveneti içtimaiye vekâletince tertib ve mahallî memuru sıhhiye since yaprak adedleri tasdik edilmiş ve mühürlenmiş bir defter tutulur. Bu defterin beş sene müddetle muhafazası mecburidir. Bundan başka alıb vermesi her hangi bir suretle kayid altına alınmış olan maddeler için de, lüzum gösterilecek, alım ve satın defterleri tutulur.

OTUZ ÜÇÜNCÜ MADDE — Matbu damgası olmayan ve tabibin ikametgâhın ve diploma numarasını açıkça göstermeyen ve okunması güç şifreli veyahut umumiyetle reçete yazmakta kullanılan lisandan başka bir lisanla yazılmış reçetelerin yapılması memnudur.

OTUZ DÖRDÜNCÜ MADDE — Eczanelerde ecza ve kimyevî maddelerle tuvalet eşyasından maada eşyanın müşteriye satılmak maksadil bulundurulması memnudur.

OTUZ BEŞİNCİ MADDE — Müstacel tedavide müstamel olub Sıhhiye ve muaveneti içtimaiye vekâletince tayin edilecek olan mühim maddelerin eczanelerde behemehal bulundurulması lâzımdır.

Dördüncü fasıl

Teftiş

OTUZ ALTINCI MADDE — Eczanelerle ecza imalâthaneleri ve lâboratuvarları Sıhhiye ve muaveneti içtimaiye vekâletinin mürakabesi altında olub her zaman teftiş ve muayeneye tâbidirler. Bunların senede iki defa teftişi mecburî olub lüzum görüldüğü sair zamanlarda dahi teftiş olunur. Bu hususta Sıhhiye ve muaveneti içtimaiye vekâletince bir talimatname yapılır.

OTUZ YEDİNCİ MADDE — Teftiş, Sıhhiye müfettişleri bulunmadığı takdirde sıhhiye müdürleriyle Hükûmet tabibleri tarafından yapılır.

OTUZ SEKİZİNCİ MADDE — Teftiş memur olarak eczahaneye gelen ve hüviyetini isbat eden salâhiyet sahibi memure, eczacı, eczahanenin her tarafını ve defterlerini, âlât ve edevatını göstermeğe ve istenilen bütün malûmatı vermeğe mecburdur.

OTUZ DOKUZUNCU MADDE — Müfettiş tarafından teftiş esnasında görülen bozuk, mağşuş veya gayrisaf ecza ve kimyevi maddeler derakab imha ve zabı varakası yapılarak teftiş varakasına rabtolunur. Ancak bu nevi eczanın imhasına eczacı tarafından itiraz edilirse bu gibi maddelerden alınacak üç nümune eczacı ve müfettiş tarafından beraberce mühürlenerek bir nümune eczahane ve lâboratuvarında bırakılır. Diğer ikisi kimyahaneye gönderilir. Aynı maddenin geri kalan

ısmı mühürlenerek inhası tehir ve kullanılması tahlil neticesine kadar men edilir ve teftiş varakasına kaydolunarak keyfiyet vekâlete haber verilir. Kimyahane-erden alınacak cevaba göre karar vermek Sıhhiye vekâletine aiddir. Müfettiş, bazı maddelerin bozuk ve mağşuş veya gayrisaf olduğunda şüphe ederse aynı suretle nuamele olunur.

KIRKINCI MADDE — Teftişden dolayı vaki olacak şikâyetlerin mercii, Sıhhiye ve muaveneti içtimaiye vekâletidir.

Beşinci fasıl

Cezalar

KIRK BİRİNCİ MADDE — Eczahanelerde bulunan bozuk ve mağşuş veya gayrisaf ilâçlarla ruhsatsız yapılab satılığa çıkarılmış olan yerli ve cenebi müstaharlar, memurini sıhhiye tarafından müburlenerek istimalden men olunub Sıhhiye ekâletine bildirilir. Vekâletçe bu hususa dair verilecek karar icra olunur.

KIRK İKİNCİ MADDE — İki defa eczahanesinden bozuk, mağşuş veya gayri af ecza ve kimyevî maddeler bulundurmasından dolayı eşyasına veziyed edilen ve teftiş esnasında görülen noksanlar tamamlanması için iki defa yapılan tahrirî ihtara riayet etmeyen eczacının eczahanesi derhal kapatılır..

KIRK ÜÇÜNCÜ MADDE — Müsaadesiz eczahane açan ve eczahanesinden ha-iç mahallere ilâç yapan veya satan eczacıların eczahanesi Sıhhiye ve muaveneti içtimaiye vekâletince kapatılır ve sanatını icradan men olunarak ecza kanununun ört yüz onuncu maddesinde gösterilen ceza ile cezalandırılır.

KIRK DÖRDÜNCÜ MADDE — Tıbbî cezaların ve zehirli ve kimyevî maddelerin müsaadesiz satılması memnudur. Bunları müsaadesiz satan ve satmak için lmasa bile eczahanesinde veya halkın girebileceği bir yerde bulunduran kimse eczacı değil ise bu eşyaya vaziyed olunur. Ve o kimse hakkında ceza kanununun dört üz dokuzuncu maddesi hükmü tatbik olunur. Eczacı olmayan bir kimse müsaadesiz eczahane açtığı halde eczahane ve dükkânı Sıhhiye ve muaveneti içtimaiye ekâletince kapadılıb birinci fıkra mucibince mücazat olunur.

KIRK BEŞİNCİ MADDE — 27, 22, 35, 51, 52 nci maddeler hükümlerine ve 0, 33, 34, ve 53 ncü maddelerle yazılı memnuiyetlere ve 38, 50 nci maddelerdeki mecburiyetlere ve türk kodeksi kanunu hükümlerine riayet etmeyen ve 55 nci maddeye göre ihtikâr yaptığı anlaşılan eczacılar, fiilinin derecesine göre başkaca anunî takibat icrasına lüzum gösterir bir hal görülmediği takdirde, yirmi beş lıadan iki yüz liraya kadar hafif cezayı nakdî ile cezalandırılır ve tekerrürü halinde cezayı nakdî iki kat olarak alınır veya eczahanesi üç ayı geçmemek üzere kapatılır.

KIRK ALTINCI MADDE — Bu kanunda muharrer cezayı nakdî ve hafif hapis cezaları ile bir seneye kadar hapis ve eczahanelerin kapadılması ve eşyanın zab- kararının itası sulh mahkemelerine aiddir. Bu misillû davalar mahkemeye tev- deri tarihinden itibaren on beş gün zarfında intaç olunur. Hafif ve hafif hapis- en maada mahkûmiyeti havi karar, itiraz ve temyize tâbi değildir.

Şu kadar ki teftiş esnasında görülen noksanların tamamlanması için iki defa yapılan tahrirî ihtara riayet etmeyen eczacı hakkında mahkeme, esas davanın rü- etinden evvel, teşkili tarafeyn etmeksizin, yirmi dört saat zarfında eczahanesinin

kapadılması için karar verir. Memurini sıhhiye tarafından tutulan zabıt varakaları aksi sabit oluncaya kadar mamulünbihtir.

Altıncı fasıl

Müteferrik maddeler

KIRK YEDİNCİ MADDE — Lozan sulh muahedesine göre Türkiyede eczacılık etmek müsaadesini almış olan ecnebi eczahane sahipleri bu kanunun hükümlerine riayet etmek şartile sanatlarını icraya devam ederler.

KIRK SEKİZİNCİ MADDE — Ecnebi memleketlerde mahallî Hükûmetlerin tasdikli eczacı mekteplerinden diplomalı Türk tabaası eczacıların mevzu usuller dahilinde hüviyetleri tesbit edildikten sonra Türkiye dahilinde açılmasına müsaade edilmiş olan eczahanelerden birinde iki sene müddetle bilfiil ameliyat görmek şartile diplomaları Sıhhiye ve muaveneti içtimaiye vekâletince tasdik olunur.

22 receb 1277 tarihli beledî ispençiyarlık nizamnamesine göre mektebi Tıbbiyede izinname alıb eczahane sahibi olan eczacılar dahi sanatlarını icra edebilirler.

KIRK DOKUZUNCU MADDE — Gerek hastalık ve egrek sair suretlerle eczahanesinden ayrılan bir eczacı, müddeti müfarekati yirmi dört saati tecavüz eylediği takdirde kazalarda Hükûmet tabibine ve vilâyet merkezinde Sıhhiye ve muaveneti içtimaiye müdüriyetine ihbarı keyfiyet eder. Bu müfarekat müddeti on beş günü geçdiği takdirde behemehal Sıhhiye ve muaveneti içtimaiye vekâletinden müsaade ahzı lâzımgelir. Müddeti infikâk esnasında kendisine vekâlet etmek üzere diplomalı bir eczacının müdürü mesul olarak iraesı icab eder.

ELLİNCİ MADDE — Eczahanelerin gece nöbeti vazifeleri, mahallî sıhhi makamlarının tensibile halkın ihtiyacını temin edecek surette tanzim olunur. Bu hususta verilecek emirlere eczahanelerin tâbi olması meburidir.

ELLİ BİRİNCİ MADDE — Bu kanun neşri tarihinden üç ay sonra nüfusu on binden yukarı olan şehir ve kasabalarda tabiblerin eczahaneler ve müstemilâtında hasta kabul eylemeleri memnudur.

ELLİ İKİNCİ MADDE — Her eczacı, eczanesi mıntakası içindeki mahallelerde oturan ve tababet eden tabibleri isim ve adresleriyle ihtisaslarını ve hangi saatlerde muayenehane veya evlerinde bulduklarını gösteren bir liste tertib eder ve eczanesinde halkın görebileceği bir mahalle asar.

ELLİ ÜÇÜNCÜ MADDE — Bu kanunun neşri tarihinden itibaren iki sene zarfında her eczane sahib veya mesul müdürü eczanesinin üstünde veya bitişiğinde veya yakınında ikamet için lâzım gelen mahalli hazırlayacaktır.

ELLİ DÖRDÜNCÜ MADDE — Eczanelerde kullanılacak kalfa ve çıraklar için hususî bir talimatname yapılacaktır.

ELLİ BEŞİNCİ MADDE — Lüzum ve icabı halinde ihtiyaç görülen mahallelerde ecza fiatları hakkında Sıhhiye vekâletince tarife yapılabilir.

İlâç fiatlarındaki ihtikârın tedkiki Sıhhiye ve muaveneti içtimaiye vekâletine aittir. Tedkikin neticesi vekâletçe meclisi âlii sıhhiye verilip ihtikârı anlaşılana kadar eczacılar hakkında bu kanunun kırk altıncı maddesindeki cezalar tatbik olunur.

ELLİ ALTINCI MADDE — Bir kaza veya anî bir tehlikeye uğrayarak eczaneye gelen veya getirilen hastaların eczanede müdavası ibtidaiyeleri 51 nci maddenin hükmüne tâbi değildir.

ELLİ YEDİNCİ MADDE — Bu kanunun neşrinden itibaren eczaneler hakkında meri olan 22 receb 1277 tarihli nizamname mülğadır.

ELLİ SEKİZİNCİ MADDE — Bu kanun neşri tarihinden meridir.

ELLİ DOKUZUNCU MADDE — Bu kanunun ahkâmını icraya Sıhhiye ve muaveneti içtimaiye ve Adliye vekilleri memurdur. -

24 kânunusani 1927

.....	
<i>Cümhuriyet Riyasetine tebliği</i>	: 25 - I - 1927 tarih ve 1892 No. lu tezkere ile
<i>Berayı neşir ve ilân kanununun Başvekâlete tebliğ edildiğini müşir Cümhuriyet Riyasetinden mevrud ezkerenin tarih ve numarası</i>	: 26 - I - 1927 ve 4/45
<i>Müzakeratı ihtiva eden zabıt ceridelerinin cild ve sayfası</i>	: Cild Sayfa
	: 23 338
	: 28 257,302:324,338:354,370:371
<i>İşbu kanunun alâkadar olduğu diğer kanunların numaraları</i>	: 365,767